

[Handelsministeren.]

misk standard ikke kan opretholdes, med den følge på længere sigt, at ingen eller dog for få vil søge at gennemføre den teoretiske uddannelse til skibsmægler. Når forholdet i dag er det, at mange tager den pågældende eksamen uden tanke om at søge beskikkelse, men for at gå ind i en virksomhed som skibsagenter og lignende, hvor de i meget vidt omfang udfører samme arbejde som skibsmæglerne, er der næppe holdepunkt for disse bekymringer.

Der foreligger derfor ikke efter min mening sådanne særlige forhold for mæglerne, at der er grund til at opretholde en hel speciel undtagelse fra det almindelige princip om næringsfrihed. Den, der opfylder betingelserne og består den foreskrevne prøve, bør kunne regne med at få beskikkelse og at drive det erhverv, han har udannet sig til.

I en vis forbindelse med dette spørgsmål står spørgsmålet om opretholdelse af de gældende regler, hvorefter statsautoriserede skibsmægler har eneret til at udføre klareringsforretninger. På dette punkt har næringslovskommissionen delt sig i et flertal, som foreslår denne eneret ophævet, og et mindretal, der ønsker den bestående ordning opretholdt med den begrundelse, at en sådan eneret bidrager til, at der kan opretholdes en kvalificeret mæglerstand her i landet, idet der herved gives mæglerne rimelige muligheder for at skabe sig en eksistens gennem deres arbejde.

Også på dette punkt har jeg ment i forslaget at måtte følge flertallets indstilling. Allerede efter de gældende regler er denne eneret temmelig gennemhullet, idet det af højesteret er fastslået, at det ikke er i strid med klareringsmonopolet, at ind- og udklarering af skibe besørges af andre, når blot klareringsdokumenterne underskrives af skibsføreren. I praksis er det derfor ikke ualmindeligt, at skibsagenterne foretager arbejdet med klareringen, dog således at papirerne forsynes med skibsføreren personlige underskrift. Selve arbejdet med klareringen kræver ikke nogen særlig vidtgående uddannelse, og fra toldmyndighedernes side har man da heller ingen bekymringer med den nuværende ordning, hvorefter bistand med klareringen i virkeligheden kan ydes af enhver, når blot skibsføreren signe-

rer papirerne. Bestemmelsen er da heller ikke begrundet med, at det kræver særlige forudsætninger at foretage klareringsarbejdet, men alene med, at der gennem eneretten til klarering sikres skibsmæglerne en større indtjeningsmulighed. Skibsmæglernes øvrige arbejde — hvad man vel kunne kalde det egentlige mæglerarbejde — nemlig virksomheden med at bringe aftaler i stand mellem parterne ved afslutning af certepartier og at bistå rederierne og skibsførerne, er mæglerne ikke eneberettiget til, og det er vel dette arbejde, hvortil den særlige uddannelse er mest påkrævet.

Under disse omstændigheder forekommer det mig lidet naturligt at opretholde en særlig monopolordning, for så vidt angår klareringen af skibe. Denne regel er derfor ikke optaget i forslaget, og heraf følger yderligere, at man vil kunne modificere en række andre regler, som hidtil har været gældende som modstykke til den særlige stilling, skibsmæglerne har indtaget. Dette gælder således reglerne, hvorefter skibsmægler ikke uden særlig tilladelse har kunnet drive anden virksomhed, en bestemmelse, der hidtil har været ret strengt praktiseret, men som nu kan tænkes lempet betydeligt. I virkeligheden tror jeg, at et bortfald af den begrænsede eneret med deraf flydende adgang til at deltage i anden form for erhvervsarbejde i virkeligheden vil være i mæglernes interesse. Endvidere vil reglen om mæglernes hæftelse for afgifter kunne bortfalde ligesom de særlige bestemmelser, hvorefter beskikkelsen er knyttet til et bestemt område.

For varemæglerens vedkommende indeholder forslaget ikke væsentlige ændringer i den gældende ordning. Varemæglerens særlige funktioner fremgår af købeloven og kommissionsloven, og den særlige virkning af disse, gennem varemæglerne afsluttede handler berøres derfor ikke af det foreliggende forslag.

Bestemmelsen om vekselmægler er udeladt, idet det har vist sig, at denne virksomhed i praksis er bortfaldet.

Herefter kommer jeg til *forslag til lov om ejendomsmæglerne*.

Også på dette område gælder, at kommissionens overvejelser har fundet sted på grundlag af en indstilling fra et særligt ud-